

Xizmat ko‘rsatish sohaslariga investitsiyalarni jalb qilish

Xolmirzayeva Gulrux Akbarovna

Investitsiya va innovatsiyalar kafedrasi assisenti

Annotatsiya: Ushbu ilmiy maqolada Xizmat ko‘rsatish sohaslariga investitsiyalarni jalb qilish to‘g‘risida asosiy tushunchalar yoritib berilgan.

Kalit so‘zlar: Xizmat ko‘rsatish, modernizatsiya, makroiqtisodiy, innovatsion iqtisodiyotni.

Hozirgi vaqtda jahon iqtisodiyotining globallasuvi sharoitida zamonaviy xizmat ko‘rsatish sohasining rivojlanishi yuqori ixtisoslashuv darajasi bilan tavsiflanadi. Ayni paytda mamlakatimizda iqtisodiyotning zamonaviy tarmoqlarini modernizatsiya qilish, texnik va texnologik qayta jihozlashga qaratilgan islohotlar natijasida xizmat ko‘rsatish va servis sohasida tarkibiy o‘zgarishlar amalga oshirildi. Buning samarasida xizmat ko‘rsatish sohasining yalpi ichki mahsulotdagi ulushi barqaror o‘sib bormoqda. Shu bilan birga, O‘zbekiston Respublikasida “... birinchi navbatda, aholiga xizmat ko‘rsatishni jadal rivojlantirishga yo‘naltirilgan sifatli xizmat ko‘rsatishning sifat jihatidan yangi darajasiga o‘tish orqali xizmat ko‘rsatish va servis sohasini modernizatsiya qilish” ustuvor yo‘nalishlaridan biri hisoblanadi. Xizmat ko‘rsatish sohasidan samarali foydalanish asosida mehnatning ijtimoiy-iqtisodiy samaradorligini oshirishning ilmiy-uslubiy va amaliy jihatlarini o‘rganish bu vazifalarni samarali hal etishdan iborat.

Mamlakatimizda makroiqtisodiy barqarorlik va iqtisodiy o‘shish sur‘atlarini aks ettiruvchi ko‘rsatkichlar islohotlar strategiyasi muvaffaqiyati, iqtisodiy islohotlarni chuqurlashtirish va mamlakatimiz taraqqiyotining ustuvor yo‘nalishlarida erishilgan yutuqlarning amaliy ifodasidir. Bugungi kunda mamlakatimizni ijtimoiy-iqtisodiy rivojlantirishning joriy va istiqbolli chora-tadbirlarini belgilashda tarmoq va tarmoqlarning rivojlanish darajasi va ularning kadrlarga bo‘lgan talabini har tomonlama hisobga olishni, ushbu jarayonlarning ta‘siri nuqtai nazaridan iqtisodiyotni rivojlantirish dasturlarini shakllantirishni taqozo etmoqda. Binobarin, iqtisodiyot rivojining muhim omili bo‘lgan xizmatlardan samarali foydalanish kelgusidagi strategik rivojlanishning muhim omilidir.

Jahon amaliyotida hududlarda xizmat ko'rsatish sohasini rivojlantirishda investitsiya jozibadorligini oshirish bo'yicha maqsadli strategiyalarni ishlab chiqish, iqtisodiyotning barqaror rivojlanishini ta'minlash uchun faol investitsiya siyosatini olib borish va investitsiya muhitining investitsion jozibadorligini ta'minlashga qaratilgan ilmiy-tadqiqot ishlarini olib borish muhim ahamiyatga ega. Jahon amaliyotida hududlarning investitsiyaviy jozibadorligini oshirishning maqsadli strategiyalarini ishlab chiqish, iqtisodiyotning barqaror rivojlanishini ta'minlash bo'yicha faol investitsiya siyosatini olib borish, investitsiyaviy jozibadorlikni amalga oshirishni ta'minlash bo'yicha ilmiy-tadqiqot ishlarini olib borish muhim ahamiyatga ega. O'zbekistonda innovatsion iqtisodiyotni shakllantirishning asosiy sharti sifatida investitsiya faoliyatini jadallashtirish, barqaror va yuqori o'sish sur'atlarini ta'minlash, mahalliy va xorijiy investorlarga imtiyozlar va kafolatlar berish, ushbu jarayonlarning samaradorligini ta'minlash uchun davlat tomonidan tartibga solish, shu jumladan yillik milliy va hududiy investitsion dasturlarni amalga oshirish bo'yicha izchil chora-tadbirlar amalga oshirildi. O'zbekiston iqtisodiyotiga xorijiy investitsiyalarning erkin kirib borishini ta'minlash va xalqaro talablar asosida infratuzilmani shakllantirish maqsadida institutsional o'zgartirishlar, ya'ni huquqiy-me'yoriy hujjatlar, standartlar va talablar ishlab chiqildi, boshqaruv tuzilmalari takomillashtirildi.

So'nggi yillarda hududlarda xizmat ko'rsatish sohasi o'sayotganini ko'rishimiz mumkin. Ayniqsa, Farg'ona, Toshkent, Samarqand, Andijon, Toshkent. O'zbekistonda iqtisodiyotni tarkibiy o'zgartirish va diversifikatsiya qilishni chuqurlashtirish, aholi daromadi va turmush sifatini oshirishning muhim omili va yo'nalishlaridan biri hududlarning investitsiyaviy jozibadorligini oshirishdan iborat. Mamlakat iqtisodiyoti uchun erkin iqtisodiy zonalarining mazmun-mohiyati hududni jadal ijtimoiy-iqtisodiy rivojlantirish uchun mahalliy va xorijiy kapitalni, istiqbolli texnologiyalar va boshqaruv amaliyotini jalb etish maqsadida tashkil etilgan, aniq belgilangan ma'muriy chegaralari va alohida huquqiy tartibga ega bo'lgan alohida ajratilgan hududlardir. Erkin iqtisodiy zonalar jahon iqtisodiyotining muhim bo'g'ini bo'lib, ko'plab mamlakatlarga xorijiy investitsiyalar jalb etilib, o'zining ijobiy samarasini ko'rsatmoqda. EIH turli mamlakatlarda turli shakllarda mavjud bo'lib, ularni asosan bitta xususiyat, ya'ni ushbu hududlarda joriy etilgan imtiyozli shartlar birlashtiradi. Bunday qulay muhit xorijiy sarmoyani jalb etishning samarali usullaridan biridir. EIHlar bugungi integratsiya va globallashtirish jarayonlarida asosiy

omil hisoblanadi. EIHlar xorijiy investorlarni jalb qilish orqali kapitalning xalqaro almashinuviga olib keladi, integratsiya esa transmilliy kompaniyalar oqimi orqali jarayonni yuqori darajaga olib chiqadi. Xizmat ko‘rsatish sohasi bozor iqtisodiyotiga o‘tgan mamlakatlar iqtisodiyotida ustuvor o‘rinni egallaydi. Xizmatlar bozori tarkibi xizmatlarning yangi istiqbolli turlari - bank-moliya, sug‘urta, axborot-kommunikatsiya xizmatlari va maishiy xizmatlarni rivojlantirish hisobiga takomillashib bormoqda.

Oilalarni murakkab maishiy texnika, kompyuterlar va shaxsiy avtotransport bilan ta‘minlashning keskin oshishi ularga ko‘rsatilayotgan xizmatlarning kengayishiga imkon yaratdi. Mamlakatimiz iqtisodiyotini tarkibiy o‘zgartirish va diversifikatsiya qilishni chuqurlashtirish, bandlikni ta‘minlash, odamlarimizning daromadi va hayot sifatini oshirishning muhim omil va yo‘nalishlaridan biri sifatida xizmat ko‘rsatish va servis sohasini jadal rivojlantirish hisoblanadi. Respublikamizda amalga oshirilayotgan islohotlarning asosiy yo‘nalishlaridan biri xizmatlar sohasiga asoslangan kichik biznes va xususiy tadbirkorlikni rivojlantirish, ular yordamida yangi ish joylarini yaratish, mehnat resurslaridan samarali va oqilona foydalanishni tashkil etishdir. Prezidentimiz Shavkat Mirziyoyev ta‘kidlaganidek:

—Xizmatlar sohasida faoliyat yuritishga ixtisoslashgan kichik biznes va xususiy tadbirkorlik iqtisodiyotning tez o‘zgarib turadigan bozor talablariga javob berishini ta‘minlaydigan zamonaviy tuzilmalarini shakllantirishda yangi ish o‘rinlarini tashkil qilishda va aholi daromadlarini oshirishda qanchalik o‘ta muxim rol o‘ynashini albatta chuqur anglashimiz zarur. Jahon iqtisodiyotidagi o‘zgarishlar

O‘zbekiston iqtisodiyotining boshqa sohalari singari xizmatlar sohasini ham ustuvor darajada rivojlantirishni taqozo etmoqda. Shu sababli mamlakatimizda islohatlarni chuqurlashtirish sharoitida xizmat ko‘rsatish sohasini rivojlantirish ustuvor vazifalardan biri hisoblanadi.

Research Science and
Innovation House

Foydalanilgan adabiyotlar:

1. “Strategy of actions on five priority directions of development of the Republic of Uzbekistan for 2017-2021” of the President of the Republic of Uzbekistan

2. Khankeldieva G.Sh. Prospects of the development of investment activity in the field of tourist services: problems and ways of solution // Theoretical & Applied Science, Philadelphia, USA. 10, (78), 6 2019. 160-165 pp.

3. Khankeldieva G.Sh. Theoretical and Economic Prerequisites for the Development of Regional Industrial Clusters in the Economy of the Republic of Uzbekistan // EPRA International Journal of Research and Development (IJRD). 2020. pp. 234-240. <https://doi.org/10.36713/epra.4855>.

Research Science and Innovation House

